

Naalackersuisut Siulittaasuata Múte Bourup Egedep 2024-mi Inatsisartut ukiakkut ataatsimiinneranni ammaalluni oqalugiaataa

(Oqaatigineqartut atuupput)

*”Pissutsit nutaat qanganitsikatareersut
Utaqqinaviangikkaatigullu paasikatareersimaleqaarput
Itilersaraagummi nunatsinni ulapputikatalereersimasut
Tikisitagut suliaartortitagut tamaanga”¹*

Ataqqinartoq Inatsisartut siulittaasuata, ataqqinartut Inatsisartunut Naalackersuisunilu ilaasortat, minnerunngitsumillu innuttaasut tamassi.

Oqalugiaatiga aallarnerlugu nunatsinni taalliortut pikkorilluinnartut ilaat Ole Kristiansen-i issuaaffigilaarpara.

Tulluarmat 1991-imi saqqummernikuugaluarluni ullunut atukkatsinut. Pissutsimmi nutaat atorpavut. Ineriartorneq annertuumik nalaapparput. Ineriartornerullu utaqqinaviangimmatigut immitsinnut – inuiattut piumaffiginissarput aatsaat taamak pisariaqartigilerpoq.

Pissutsimmi nutaatut eqqartukkavut aqqissuussisimanivullu, inuiaqatigiit ineriartoqqinnissaannut qanoq ilusilissallugit ikaarsaariarfimmiippugut. Nalilersuinerit isummernissallu arlallit avaqqunneqarsinnaagatik. Aquummik tigusillutalu sinaakkutinik ersarissunik iliuuseqanngikkutta, taallami issuaakkanni titarnerit kingulliit marluk uteqqittutullusooq pisussaallutik.

--

Sulinerup silarsuaani killiffigisarput iliuuseqarfissatta avaqqunneqarsinnaanngitsut ilagaat.

¹ Ole Kristiansen: Nutaraq Kaassasummut – Pop Uummataaruffinni - 1991

Sofus sulisarpoq, nunanitsinni kivitseqataalluni, ilaqttani meeqqani nulianilu sulinermikku perorsaanermikkullu napatitseqataalluni. Inuppassuit nunatsinni Sofusiut sulilluarput. Sofusip pisussaaffittut isigaa inuiaqatigiinni kivitseqataanini, nunami najukkamut pinngorfimmut tunniussinertut pisussaaffittullu isigisaminik.

Oqartariaqarpugulli aamma isertuaatsumik, nunatsinni innuttaaqateqaratta sulinissamut ilaatigut piukkunnarseruttoraluarlutik tamakkiisumik sulinngitsunik imaluunniit sulinngilluinnartunik.

Illuatungaani suliffeqarfippassuit sulisussanik amigaateqarlutik ukiut kingulliit nalaappaat unammilligassaqaqfigeqisaminnik.

Ersarissumik naqissusigassanngorpoq, inuit peqqillutillu pisinnaasut tamarmik sulissammata.

Aataakkugut aanaakkugullu utoqqaat illuanni isumaginissaqannginnerat. Ernutaasalu soorlu uagut pissatseruttortugut meeqqavut meeqqerivinni paarinissaqannginnerat killiffiuvoq imaannaanngitsoq.

Peqqillutami pisinnaatillutalu sulisariaqarnerput pisussaaffiusariaqarpoq, inuiaqatigiinni atugarissaartuarnissarput qulakkiissagutsigu, isumassortorialittavullu isumassorneqarluassappata.

Killiffipput imak imaannaanngitsigaaq, nunatta avataaniit tikisitsilluni suliartortitsisarnerup ukiuni kingullerni annertusiartuinnarsimasup – pisortat iluanni isumassortarialinnut, soorlu utoqqarnut sullissinermut allaat ulluni makkunani atortariaqalersoq kommuneni aaliangiunneqartalerlunilu eqqarsaatersuutigineqartalerluni.

Taamaaliortoqanngippammi kommuneni illoqarfiinilu arlalinni, utoqqaat illui meeqqeriviilluunniit sulisussaqaannginnertik pissutigalugu matoqqasariaqalersinnaanerata aarlerinaateqaleqqammat.

Tassa pissutsit piviusut. Tassa isummersorfigisassagut, aamma inatsisitigut aaqqissuussiffigisariaqakkavut.

Nunatsinni ineriartorneq sukkasoorujussuarmik ingerlavoq.

Katataanerussanngikkuttalu iliuuseqarnerusariaqarpugut, tamatta.

Isiginnaartuuginnassanngikkutta tamavitta arlaatigut tunniussaqaqartariaqarpugut.

Immitsinnut aperisariaqarpugut. Avataaniit tikisitsiuassaagut? Avataaniit sulisussanik ujartuiuassaagut?

Imaluunniit aquut nammineq tamakkiisumik tigusariaqalinngilarput?

Apeqqutit taakku qaqippakka, avataaniit nunatsinnut suliarortut qujarunneqartarnerisa saniatigut aamma isummersortoqarmat illuatungaanik. Taamatuttaarlu amerlavallaalernerarlugit aamma isummersortoqartarluni. Isummersuutit tamarmik paasinarput, ernumassutaasut paasisinnaavakka, iliuuseqatigiissinnaavugut aamma suliassaraarput. Nalilersugassaqarpugullu.

Avataaniit suliarortitagut unikaallatsinniarutsigit ineriartornerput arrillisariaqarparput. Ullumikkummi sulisussaaleqisoqareersoq taamaaliussagutta ineriartornitsinnut arrillisitsissammat.

Akerlianilli akuersaarlugit pissuseqarfigissagutsigit ersarissumik akuutitsisariaqarpugut – tassa peqataatitsilernissamut pilersarusiortariaqarpugut.

Nalilersugassat ilaat taakkuupput - Ataaserli ersarippoq aquut tigusariaqarparput. Akisussaaffimmik tigusisut amerlanerusariaqarput. Pisortat kisiisa utaqqiinnarnagit. Iliuusissallu arlallit aallartittariaqarpavut.

Naalakkersuisullu taamaammat siunnerfigaat:

- Suliffeqarneq pillugu ataatsimoorussamik politikkeqarnissamut oqaloqatigiinnerit qinikkat kattuffiillu peqatigalugit aallartissallugit.
- Avataanit suliarortunut aqutsinerup annerulernissaa.
- Avataaniit suliarortunut akuutitsinerulernissamut periusissiornerup nanginnissaa.

Partiit iliuusaasinnaasunik oqariartuutaanuttaa ammvugut. Eqqaasakkami aaqqiinnissamut periarfissat ilagiinnarpaat. Qularnanngilarlu aamma suliffigissaanermut akissaatinullu tunngasut tikinneqarumaarmata.

--

Sulinerup silarsuaani unammilligassatta killiffiat, isumaginninnermi killiffigisatta ersiutaatut aamma oqaatigineqarsinnaavoq.

Inuiaqatigiinni ilaqtariippassuit ingerlalluarput. Ilaqtareeqarporli illuatungaani ajoraluartumik inissisimalersimasunik.

Ullumikkut killifigisatta unammillernarluinnartut ilagaat meeqqat 840-t missaaniittut angerlarsimaffimmik avataanut inissinneqarsimammata. Tamanna aningaasangorlugu mia. Koruunit affaata tungaanut naleqalersimalluni².

Nalunngilarputtaaq imminut toquttarneq annertuumik unammilligassa qarfigalugu.

Unammilligassatta ilaat taakku assersuutigaakka, maanna inuiaqatigiittut immitsinnut nukimmik tunilluta ataatsimoorlutalu, unammilligassatta sumit aallaaveqarpiarnerat, sorlaat tikillugit – anigornissaannut ingerlaqatigiinnissatsinnut piffissanngormat.

Kiap qanorlu ililluni aaqqinnissaanut pitsaanerpaanniunnissaq piffissaanngilaq, inuit tikillugit peqatigalugit pinissaq nukinnik atuiffiginiartigu. Tullermut asanninneq tassaniippoq – aamma inuiaat kalaallit ataatsimoorussa qaleraangatta akiugassaangitumik nukissanittarnerput unammilligassatsinnut atorniartigu. Kingulissavut nunarpullu pillugu.

--

Inuiaqatigiittut unammilligisaqarnerput nalunnginnatsigu, Naalackersuisut qinigaaffimmi uani suliniutinik assigiinngitsunik aamma aallartitsisimavugut. Ilaat tikilaassavakka.

Sulineq akilersinnaasoq ineriartornerullu uagutsinniit aallaaveqarnissaannik eqqaaniakkakka ilaatigut ima qarput.

Akilerartarnermut akitsuusiisarnermullu iluarsaaqqiinnermi, sulinerup imminut akilersinnaanerulernissaa sulissutigisimavarput.

² Aningaasaqarnermut Akilerartarnermullu Naalackersuisoqarfik

Ukiaq mannalu Inatsisartut ataatsimiinneranni inatsisisartaasa suliarineqarnissaat pisussanngorpoq. Naammassineqarunik januarip aallaqqaataani 2025-mi atulersinnaannaangussallutik.

Akilerartarnermi iluarsartuussiinerup alloriarnera siulleg qallivoq, piviusunngorpallu inuit 23.000-it sinnillit 8.000 kr.-imiit 15.000 kr. Sinnilaarlugu ukiumut sulinermikku kaasarfimmiussaqaqarnerulissapput. Tassa imaappoq sulisartoq 290.000 kr.-inik ukiumut isertitalik, qaammammut 1.200 kr. Missaannik isertitaqarnerulissalluni ³.

Akilerartarneq pillugu iluarsaaqqiinermi alloriarfissat tullii tassaapput inuussutissarsiornermi akilerartarnerup aaqqiiviginissaa.

Taamatuttaarlu akilerartarnermi aaqqiissuussaaneput pisariillisarlugu, inunnullu naleqquttunngorlugu aaqqiissuuseqqittoqarnissaanik Naalakkersuisut piomassuseqarlutillu pilersaaruteqartut.

Qiningaaffimmi matumanittaaq utoqqalinersiallit siusinaartumillu pensionisiallit pilersueqatigiittussaataa nerat atorunnaarsinneqarsimavoq. Soorlu aamma tunngaviumik pisartakkat qaffanneqarsimasut.

Allannguutit annertuut ukiorpassuarnilu eqqartortarneqarnikoq ilissi peqatigalusi piviusunngortipparput. Utoqqarnut allannguutit ukiuni kingullerni ukkappagut, ilaatigut utoqqarnut inatsisissaq ukiaq manna saqqummiunneqassalluni. Suleqatigiissutissaqartuarpugut utoqqaat pillugit, pitsaanerulersitsisinnaajuarpuullu sulilu suliaasaqarpugut pitsanngorsaataasussanik.

--

Aaqqiissuussaaneq suliaqarnermi attassinissamik siuariartornissamillu pilersaarut 2-mik taasarpur ingerlaleruttorpoq.

Imarisai ilaatigut tassaapput ilinniartitaanermut periusissiaq, ilinniartitaanermut pilersaarut, suliffeqarnermut periusissiaq, ukiunut qulinut takornariartitsinermi immikkoortumut pilersaarut kiisalu takornariaqartitsinermut inatsit nutaaq ulluni tulluuttuni sammisassarput.

³ Aningaasaqarnermut Akilerartarnermullu Naalakkersuisoqarfik

Qulequttat ilai uterfigeqqikkumaarpakka.

Inuiaqatigiisugut atugarissaarnerulernissatsinnut suliniutinik assigiinngitsunik pilersitsinissarput pingaaruteqarluinnarpoq.

--

Sulilu kivitassaqarpugut.

Ilinniartitaaneq suli nukittorsartariaqarparput qaffassarlugulu.

Ilinniartitaanermut periusissiaq nutaaq 2024-2030 saqqummiunnikuuarput. Inuiaqatigiittut angusassilluta, ilinniarnermi Sofusip qitornaanut iluaqutaassaaq, siunissami aalajangersimasumik isertitaqarnissamut qulakkeerinnittuummat.

Periusissiornerup saniatigut qinigaaffiit akimorlugit ilinniartitaanermi politikkimik, Naalakkersuisut partiinik isumaqatigiinniartifigalugit aallartissimalerpaat.

Sulisussanik ilinniarsimasunik amigaaqarpugut pisariaqartitsinerullu tamatuma ukiuni aggersuni annertusiartornissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Inuusuttut affaasa missaannaat meeqqat atuarfiat naammassereerlugu ilinnialertarput. Amerlanerit inuussutissarsiornermut ilinniarlernissaattaaq qulakkeertariaqarpagut. Taannaavoq ukkattariaqagarput, Inatsiseqartariaqarpugut inuk peqqissoq inuusuttorlu napatitseqataasussaa uninngatinnagu sulinerup ilinniarnerrullu silarsuaanut pulaternissaanut qulakkeerinnittumik.

Naalakkersuisuniit anguniarparput meeqqagut amerlanerusut uagutsinniit ilinniarluarsimanerunissaat pikkorinnerunissaallu. Taamaasiornikkut inuusuttatta siunissami periarfissaat nunatsinnullu sulinikkut tunniussinnaasaat annertusarsinnaagatsigit. Inuunerissaarnejq inuiaqatigiinni ilinniagaqarluarsimanermit toqqammavilerneqarsinnaasarmat.

Siunissatta aqputaa tassaassaaq inuiaat kalaallit pilersitaat – Inuiaat kalaallit ilusilersugaat. Ilusilersuinermini aamma eqqaamassavarput maligassiuissinnaanerup imminermini nukiunera – tassanilu qujanartumik amerliartuinnartunik nunarput peqarpoq.

--

Qanga siulivut qajavissuusimapput. Qanga siulivut qimussimik umiamillu ingerlaartarsimapput – Pisortanit allanillu isumalluuteqaratik imminut napatinnissamik ingerlasut.

Ullutsinnilu ilaatigut umiatsiat, timmisartut, qamuteralaallu atorneqartarput. Uagut pissutsinut atuuttunut kulturitoqqatsinnillu attassiinnarnissamut nutaaliornissamullu periarfissaq pigaarput. Utaqqinata maanna periarfissaraarput.

Ukiuni kingullerni ineriartorneq sukkasimaqaaq ullumikkullu umiarsuapiluunersuit takornariartaatit akuttunngitsumik piffinnut tamanut apuuttalernikuupput.

Takornariaqarneq ajortuunngilaq aqulluaaraanni aamma aningaasarsiorfiit nutaat atorluagassatta ilagimmassuk, taamaattorli takornariaqarneq nalimmassartariaqarpoq.

Nunatsinni takornariassagaanni takornariaqarnermut aqqqissuussineq nunatsinni najugaqartunit aallaaveqassaaq.

Nunatsinni takornariaqarneq nunaqavissunut iluaqusiinerpaassaaq.

Taamaattumillu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut ukiaanerani ataatsimiinnitsinni saqqummiutissavarput.

Inatsisip siunertaaraa Kalaallit Nunaannut takornariartitsisarnerup ineriartortinneqarnerata siuarsarneqarnissaa. Soorunami uagut aallaaviulluta.

Nunatsinni takornariartitsineq aqutaanerusariaqarpoq. Umiarsuarsuit kangerlunnut piniariartarfiusunut angalasarnerat killilersorneqassasoq siunnersuutigaarput.

Taamaattumik nunap immikkoortuinik “qorsunnik”, “sungaartunik” “aappaluttunillu” immikkoortiterinissaq siunnersuutigaarput.

Tikitassani qorsunni sumulluunniit angalaartoqarsinnaassaaq, sungaartuni immikkut ittunik piumasqaateqassaaq, aappaluttullu tassaallutik tikinnissaat inerteqqutaalluinnartut.

Aammattaaq siunnersuutigaarput piumasqaataalissasoq nunatsinni takornariartitsisarnermik ingerlatsinermut akuersissummik peqartarnissaaq. Kiisalu aamma akuersissummik pigisaqartunut piumasqaataassasoq maani

najugaqartuuneq nunatsinnullu tamakkiisumik akileraartartuunissaq.
Soorlu aalisarnermut inatsimmi tunngaviusumik taamak assingusumik
Naalakkersuisoqatigiit aalingiinikuusugut. Tullinnguupporlu takornariaqarnermut
tunngasortaa.

Tamanna pissusissamisoorpoq. Immitsinnummi aallaavigaluta inuussutissarsiutivut
tunngaveqartittariaqarpavut.

--

Ukiut qulikkaar amerlagisassaangitsut matuma siorna tikillugu illut issumik
ujaqqanillu sanaat suli atugaapput. Inooqateqarpugut ullumikkut innaallagiaqaratik
perorlutillu najugaqarsimasunik.

Ullumikkulli allatorluinnaq najugaqariaaseqarpugut.

Siulitsinnut uagutsinnullu pingaarutilik tassaavoq nammineq najugaqarnissaq.
Nammineq toqqissisimaffimmik angerlarsimaffeqarnissaq.

Peqqinnartumik toqqissisimanartumillu ineqarnissaq pingaaruteqarluinnarpoq.

Taamaattumik ineqarneq pillugu aaqqissuusseqqqinnissaq iluarsartuussinissarlu
ukiorpassuarni eqqartorneqareersimasoq ajornartorsiutigisattalu annersaasa ilaat,
kiisami qinigaaffimmi uani politikikkut aaqqiivigilerparput.

Isumaqatigiissut siumut isigisoq suliaraarput ukiorpassuarni init
sumiginnarneqarsimasut aaqqiigivineqarsinnaanngorlugit aammalu inuit
namminerisamik ineqarsinnaanerannut ammaassisumik.

Aalajangiinerillu nuannarineqaqqusaarnerinnarmik imaqarsinnaanngillat
aningaasalersorneqarnissaammi pisariaqarpoq. Iliuuseqannginnerup assigaa
utaqqinneq, tamannalu kinguaatsinnut ingerlateqqissanngilarput.

Attartornermi akit qaffakkiartornissaat oqallisaasut aamma illuatungiliuttunit
isorineqartoq maluginiarpara. Taamaammat akertilersuisuniit qanoq allatut
aaqqiisinaanermik tikkuussisoqarnissaa tusassallugu qilanaaraarput.

Naalakkersuisut naqissusissavarput akit qaffattarnissaannut isertitakinnerit
eqqornerlunneqannginnissaat pillugu, ineqarnermut tapit iluarsartuuteqqinnissaat

aamma suliarissagatsigu. Tassa boligsikringimik taaneqartartoq aamma nalimmassarneqassammat.

Sofusip sulisartup inimik attartornermini atugassarititaasut atugai imaannaangillat. Inissiaq pisoqalisoq, politikkikkullu aaqqissuussiffigineqanngippat pisussaaffipput naammassisimassanngilarput. Siunnerfik qiviarlugu, innuttaasut salliutillugu sulinissarput pisariaqarpoq.

Maannakkullu Naalakkersuisuniit piviusunngortinnissaanut inatsisinut allannguutit siulliit saqqummiutilerpagut. Suliassaq allanngortitassallu annertupput taamaattumik ukiut arlallit ingerlanerini aatsaat annertusiartortumik aaqqiinerit malunniukkiartussapput.

--

Nunarput pisuussuteqarluarpoq periarfissarpassuaqarlunilu. Immami nunamilu. Tamanna aamma siulitsinnit nalunnginneqarluarsimavoq. Qanga aaffanniarpassuit nunatsinnut tikerartarnikuupput piniariarlutik niuerlutillu.

Aalisarneq suli nunatsinni inuussutissarsiutit pingaarnersaraat. Avataasiorlutik aalisartut sinerissallu qanittuani aalisartut.

2023-mi avammut tunisatta tamarmiusut 97,5 %⁴ aalisakkanit tunisassianinganneersuupput. 2023-mi aalisakkat aalisakkanillu tunisassiat avammut nioqqutigineqartut katillugit 5,86 milliard koruuninik naleqarput⁵.

Aalisarnermut inatsit nutaaq akuerineqarnikuuvoq ukiullu aallartinnerani atuutilissalluni. Aalisakkanik pisuussutit inuiaqatigiit pigisarigaat Inatsisartutigut naqissuserneqarpoq.

Inatsit ukiorpassuarni naammassineqartarsimangitsoq naammassivarput. Inuussutissarsiortut aalisartullu ataasiakkaat maanna nalorniunnaarlutik siunissami qanoq nunamut namminerminnullu pissarsissutaalluartumik aningaasarsiusanerlutik pilersarusiorsinnaangorput.

⁴ file:///C:/Users/ijep/AppData/Local/Temp/c5fd6de5-44fa-4147-8027-db8365a85a26_FFL2025-DK.zip.a26/FFL2025%20powerpoint%20DK.pdf

Nunatsinni aalisarneq uagutsinniit aallaaveqassaaq.

--

Aalisarneq ukiuni qulikkaani arlalinni suli inuussutissarsiutitta pingaarnersarisussaagaluarlugu kisimi ineriartorfiussanngilaq.

Takornariaqarneq aallartilluareerparput maannakkullu aatsitassarsiorneq aamma aallartisalerluni.

Inuussutissarsiutit nutaat pisariaqartippavut atugarissaarnerput aningaasarsiornikkullu kiffaanngissuseqalernissatsinnut aqutissiuusseqataassammata.

Taamaammat Naalackersuisut neriulluaatigaat ukiup massuma naalernerani ukiulluunniit nutaap aallartisimalernerani, nunatsinni aatsitassarsiorfiit ilassammata ilimasaarutaasut malillugit.

Tassa kujataani kultisiorfik ammarnissaanut ukiuni kingullerni ulapputaasimasoq piareerluinnalermat. Aasarlu manna tikinnerani nunaqqaterpassuavut sulilluartut allaallu nunarsuami aatsitassarsiornermi misilittagartuuniit, suliainnut pitsaanerpaatut nalilernerqartut naapippakka. Suliaminnik nuannarinnillutillu neriulluarnerat erserpoq, maannalu suliffissat nutaat piviusunngulerlutik.

Taamatuttaaq imminut pilersornermut periusissiaq timitalersuinissamut tunngavissarput ukiap ingerlanerani piariissallugu sulineq ingerlapparput.

Inuussutissarsiutit nutaat pioreersullu inerisarnissaannut Naalackersuisut sulinertik nangikkumaarpat aamma ineriartornermut aqutissiuusseqatigiinnissamut ammalluta.

Ukiunimi tullerni ineriartorfissarpassuaqartugut qularnanngilaq. Mittarfiit nutaat atulerpata ilaatigut ammartussat.

Attavilersuusersuisimanerput nangittumik siuariartuutaasumillu Naalackersuisut ineriartortissallugu piumassuseqarpugut.

Oqaloqataarusuppugullu soorlu Nuupillumut Qaqortup mittarfissaaniit aqqusiorsinnaanermut periarfissanik aammaasussamut aamma Tasiilap Ittoqqortoormiillu mittarfittaarnissaanut. Sinerissallu tamarmi angallannikkut ataqatigiinnerusumik inissinnissaanut oqaloqataanissarput naatsorsuutigineqassaaq.

--

Siuligut – uagullumi – pinngortitaq nukissamik aallerfigisarpaat. Siuligut pinngortitap tunniussinnaasai atorluarlugit inuusimapput.

Ullumikkut nunatsinni angutit agguaqatigiissillugu 70-it missaannik ⁶ukioqalertarput arnallu 73 missaannik ukioqalertarlutik.

Kisitsisit taakkua qaffasinnerusariaqarput. Nunatsinnimi inoqatigut qimagutiaartartut amerlavallaarujussuarput.

Siuligut ataatsimoorlutik najugaqatigiittarsimapput utoqqartatillu najugaqatigalugit. Ullumikkut inooriaaserput allarluinnaavoq kiserliortullu amerlinikuullutik.

Ukiuni aggersuni utoqqaat qujanartumik amerliartornissaat pissutigalugu utoqqarnik sullissinerup tulluussarneqarnissaa pisariaqarluinnarpoq.

Utoqqaat pisinnaatitaaffiisa nukittorsarnissaat, inuiaqatigiinnut tunniussisinnaanerat aammalu utoqqaat tamarmik nunatsinni pitsaasumik toqqissisimanartumillu atugaqarnissaannik, tassani utoqqaat nukiminnik pitsaanerpaamik atorluaasinnaanissaannik qulakkeerinninnissaq pingaaruteqarluinnarpoq.

Tamanna peqqutigalugu Naalakkersuisuniit utoqqarnut ataatsimoorussamik inatsisissatut siunnersuut saqqummiunnissaa siunniupparput.

--

⁶ [Grønlands Statistik](#)

Pissutsit ileqquliutiinnakkat akiorneqarnissaat inuiaqatigiittut suliaruartaqarparput.

Taakkununga ilaavoq pisortat ullumikkut aqqissuusaanerat. Annertuumik ukiorpassuarni eqqartorneqartoq aamma ukiuni kingullerni isummersorfigineqarluartoq.

Pissutsit taamaaginnartuussatut aaliangigaanngillat, taamaammat Naalakkersuisut pisortat aqqissugaanerata tamakkiisumik aqqissuusseqqiffiginissaanut sulineq aallartissallugu pilersaarusiuleruttoq aamma qanimut kommunenik oqaloqateqarneq ingerlatilereerlugu.

Pisariaqarpoq pisortani aqqissuusaanitta uagutsinnut naleqquttumik tunngaveqarnissaanik ilusilersuinissarput.

Qitiusariaqartoq tassaavoq, nunaqqatitta isumassortariaqartut isumassorneqarnissaata qulakkeernissaa. Innuttaasut utaqqiinnartuugatik, oqartussaaqataasutut aaliangiinernullu peqataasutut misigisimanissaat.

Taamaammat pisortat aqqissugaanerata nalilersoqqinnissaanut isummersuutinik aammalu timitaliinissamut suleqataanissartik Naalakkersuisut tunuarsimaarfiginngilaat.

Innuttaasullu nammineq piumassutsiminnik suliaqartut sulit nukittorsarnissaat pillugu Naalakkersuisut ammanerput naqissusissavarput.

Tamallu oqartussaaqataanerannut aamma aqqissuussanitsinni avaqqunneqarsinnaanngitsut tusagassiutit pillugit siunissamut aaqiinissamut, Naalakkersuisut oqaloqataanissaminnut piareersimammata. Isumasioqatigiissitsineq siulleq ingerlanneqareersimalerpoq, Naalakkersuisullu naatsorsuutigaarput tassani ilismasallit anngussaata politikikkut naaperiarnissamut tunngavissatut piumassuseqarfigineqassasut.

--

Ileqquliutiinnarsimasat allat allanngortitassat tassaapput nunatta nunanik allanik suleqateqarnera.

Siullertut allanngugassarput tassaavoq naalagaaffittut pissuseqarluta allanillu tikkuartuigata ingerlaaseqarnissaq aamma nunanut allanut politikkimi.

Taamaammanuna Naalackersuisut ukiorpassuarni Nunat Avannarliit Siunnersuisoqatigiiffianni ilaannakortumik ilaasortatullusooq pineqartuarneput akuersaarnagu iliuuseqartut aamma nalilersuilersugut ilaasortaanerup pitsaaqutaanik pitsaanngequtaanillu.

Kinami ikinngutigisorisamini tikilluaqqusaagani ikinngutitut peqataaniinnarsinnaava? Nunat avannarliit tikilluaqqujumangippatigut tamakkiisumillu ikinngutigiinnermik anersaaqarnerput tigusinnaangippasuk, taava ingerlalluarnissaannik siunissagissaarnissaannillu kissaatissallugit pissusissamisoornerussagunarpoq.

Pissutsit taamaattuassanngimmata, nunat tamalaat akornanni suleqateqarneq annertusarparput naak nunat avannarliit akornanni suleqatigiinnermi unammilligassaqaralualuta.

EU-mik nunanillu sanilitsinnik suleqateqarnerit annerulernerit qinigaaffimmi angusaasut uppersaatissatsialaapput. Nunarsuarmi pissutsit naak najummatsisimanartut aamma atoraluarigut.

Kunngeqarfeqatittattaaq pissutsit taamaattussaannartut isigisartagaat unammillerpavut. Assersuullu ataaseq naqissuseqqissavara: Issittumi aallartitaq tassaassaaq kalaaleq, issuttuminngaanneersoq – Kunngeqarfiummi issittortaa tassaamat Kalaallit Nunaat.

Taamatuttaaq nunatta tamakkiisumik oqartussaaffigilernissaanut sulineq nangittumik ingerlatissavarput. Namminersorneq pillugu inatsimmi § 21-p alloriarfiginissaannut Inatsisartut suliakkiussimasaat ingerlapparput, nalunaarusiaq agguaassimalerlugu. Taamaalillutalu alloriarnerit tullisa tigusinnaannut tunngavissat ilaqqipavut. Iliuserisassallu tullinnguuttut aamma piareersarlugit.

--

Ineriartorneq ingerlajuassaaq.

Siulivut atugarissaarnissarput anguniarlugu sukataarsimapput, taakkulu qujaffigisassaraagut ullumikkut inissisimanitsinnut. Uagulli tassaavugut ingerlatitseqqisussat.

Naalackersuisut kukkujuitsuunngillat – uagut aamma kukkusarpugut, kukkusinnaanerlu nassuerutigisinnaagaanni tamanna nukiuvoq.

Qinigaaffik naajartulerpoq, Inatsisartut sulisimanerisa nalilerneqaqqiffissaat qalleqqilerpoq, piffissarlu kingulleq inerititaqarfissaq annertujunnaarpoq, taamaattoq suliassat annertuut suli utaqqipput. Piffissaq kingulleq atortigu ataatsimoorneq takutillugu, anguniagaqarneq ataatsimoorussinerlu suleqatigiinnerup aqqanit, inuiaqatigiit pillugit.

Oqalugiaatinni suna tamaat iserfiginngikkaluarlugu qularutissaanngilaq siunissarput pissanganartuummat. Nunarsuarmioqatitta soqutiginninnerat annertusigaluttuinnarpoq. Suliassaqaqaagullu. Qanortoq ataatsimoorluta ataqqe qatigiillutalu nunannguarput inuilu pillugit siulersortigu.

Ilaatigummi puigortoortarparput qanoq nukittutigaluta.

Ataqqinartoq Inatsisartut siulittaasuat, ataqqinartut Inatsisartunut Naalackersuisunullu ilaasortat, ataqqinartut innuttaasut tamassi.

Uagut ineriartortitseqataassaagut – inuiaat Kalaallit aallaavigalugit.

Kinguaagullu tullinnguukkumaarput. Taakku uagutsinniit ajornerunngitsumik siunissaat tunngavissitsigu.

Qujanaq!